

Bruiden die uitbundig en krampachtig roken

Foto's van Elisabeth Broekaert in Antwerpen

Door **ERIC MIN**

Waarom zou een trouwdag het mooiste moment uit een mensenleven zijn? Moet dat dan? Is wit altijd schoon? Het zijn vragen waarmee de bezoekers van het Antwerpse Museum voor Fotografie vandaag naar buiten wandelen.

In de grote zaal op de beneden-verdieping hebben ze rustig naar de grote zwartwitfoto's van Elisabeth Broekaert (1964) gekeken. Onder de titel *Let's stick together* heeft de fotografe vorig jaar een tiental huwelijken in beeld gebracht; haar reportage is de zevende aflevering van de stilaan monumentale reeks 'Documentaire Foto-opdrachten Vlaanderen'.

Bart Moeyaert heeft er verzen bij geschreven die in het gelijknamige boek worden afgedrukt, maar ook op de muren (en zelfs op de vloer) van de tentoonstellingszaal te lezen zijn. Natuurlijk zijn het liefdesgedichten, denken we dan: als er witte baljurken in beeld komen, moet het wel over de liefde gaan. Voor de alledaagse gruwel en de praktische bezwaren uit Elsschots ongenadige gedicht 'Het huwelijk', dat toevallig een zaal verderop in de documentaire tentoonstelling over de schrijver als een teken aan de wand op de muur tegenover een uitgezakte fauteuil prijkt, is er op het bruiloftsmaal geen plaats. Broekaert laat de tentoonstelling inleiden door een foto die enigszins buiten de reportage staat, maar de lijnen van het onderwerp in één beeld laat samenkomen. Een bruid tuurt schichtig in de verte; op de achtergrond tolt een paardenmolen met een feestelijk uitgedost paartje (zus en schoonbroer of de beste vriendin met haar vrijer?) dat door een (tweede) fotograaf op de gevoelige plaat wordt vastgelegd. Het is een zonnige dag en alles verloopt volgens plan. Iedereen is blij, maar we voelen een onbestemde dreiging. Dertien bruiloften lang krijgen we de indruk dat de gebeurtenissen van de grote dag slechts beleefd (of: geënceneerd?) worden om ze als beelden op te slaan. Video- en fotocamera's zijn nooit ver uit de buurt en registreren de staties van het ritueel: de kus onder aan de trap in het huis van de bruid, het boekje, het jawoord, het trouwboekje, de eerste dans. Broekaert betrapt Japanse toeristen die met het zwarte bruidsmisje van Martin en Dada op de foto willen. Huis-, tuin- en keukenfotografen belegeren Ivan en Caroline. Anderen trekken 'voor de foto' naar exotische of aparte oorden. We vinden Alain en Tamara terug op een kameel in een dierentuin; de droeve ogen van de jongen die het gezelschap aan een touw meevoert, rijmen met de blik van het beest. Later zal hetzelfde bruidspaar met kleren en al in zee duiken. Vicky draagt een neusbel, Marc een oorring en tatoeages; oma en haar stretcher mochten mee naar het feest. Een Belgische vrouw en haar allochtone man poseren voor een aandoenlijk slecht geschilderde achtergrond met een cactus en een palmboom; het is wreed en

schoon, wreed schoon.

We zien vooral veel aarzelend, angstig geluk. Het huwelijksfeest van Nir en Shirley-Ann is een consistent verhaal geworden, van de onzekere blik in de ogen van het meisje met de gsm dat bruidsjurken past tot het wilde feest met de blote danseressen. Op de mooiste foto uit de verzameling zien we bijna niets, hooguit enkele uitgelaten schimmen achter de ramen van iets als een voetbalkantine, onder boze zwarte wolken. Broekaert heeft het allemaal gezien: de barbiepop op het tafeltje, Petra's rimpeltjes, de oude vrouw bij de kapper die afgunstig naar de mooie Caroline kijkt, bruiden die uitbundig en krampachtig roken; het zijn de zenuwen, mijnheer.

Moeyaert heeft alles opgeschreven: "En kijk, het klopt: / Het hart van oma / slaat nog altijd over / als ze opa ziet", of een vers over het geliefde lichaam dat hem opwarmt tot hij gaat spinnen, in het veel te grote bed dat "een heel klein fort van dons" moet zijn. Het is allemaal mooi en teer en documentair, ja, maar toch vooral mooi en teer.